

ZARZĄDZENIE NR 21/2026
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
w GORZOWIE WIELKOPOLSKIM

z dnia 20 lipca 2026 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Zielonogórski Las Odrzański”

Na podstawie art. 22 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13, 426, 737 i 912) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Zielonogórski Las Odrzański” na lata 2026-2029.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, stanowiące załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, stanowiący załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 4. Na obszarze rezerwatu wyznacza się miejsce do połowu ryb, na lewym brzegu zbiornika położonego w Leśnictwie Dąbrowa w oddz. 6-f.

§ 5. Działania ochronne obejmujące redukcje jenota *Nyctereutes procyonoides*, szopa pracza *Procyon lotor* i wizona amerykańskiego *Nevison vison*, określa mapa lokalizacji obszaru wdrożenia zadania ochronnego, stanowiąca załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie w dniu podpisania.

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ
WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI LUB
OGRANICZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Wskazanie sposobów eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
Zagrożenia wewnętrzne istniejące		
1.	Miejscowe funkcjonowanie w obrębie części obszaru rezerwatu powierzchniowych grodzień leśnych, powodujących ograniczenie swobodnej dyspersji zwierząt oraz stwarzających zagrożenie rozbijania się gatunków o siatkę, a także okaleczanie zwierząt na skutek częściowego uszkodzenia grodzień i ich stalowych elementów.	Podjęcie działań związanych z demontażem niefunkcjonalnych grodzień lub konserwacją i naprawą części z nich w celu przywrócenia ich pełnej właściwości technicznej, nie zagrażającej gatunkom zwierząt na obszarze rezerwatu.
2.	Pogorszenie struktury gatunkowej siedliska łąkowego oraz zmniejszenie jego powierzchni, w wyniku postępującej ekspansji niepożądanych gatunków roślin zielnych oraz nalotu drzew i krzewów, na skutek braku ekstensywnego użytkowania rolniczego.	Utrzymanie ekstensywnego użytkowania kośnego lub kośno-pastwiskowe zbiorowisk roślinnych we wskazanych obszarach wdrażania.
3.	Obniżenie sukcesu lęgowego bociana czarnego, na skutek uszkodzenia gniazda oraz częściowego obłamania konarów drzewa gniazdowego.	Poprawa sukcesu lęgowego ptaków poprzez stworzenie stabilnych i „bezpiecznych” miejsc gniazdowania na drzewach w formie montażu odpowiedniej platformy lęgowej z zabezpieczeniem przeciw szopom pracom oraz kunie leśnej.
4.	Pogorszenie naturalnej struktury i funkcji zbiornika wodnego na skutek zubożenia typowej dla starorzecza ichtiofauny.	Podjęcie działań polegających na wzmocnieniu populacji wybranych gatunków ryb i przywrócenie naturalnej struktury ichtiofauny w starorzeczu.
5.	Pogorszenie właściwej struktury gatunkowej części juwenalnych fitocenoz leśnych, na skutek nadmiernej ekspansji niepożądanych gatunków roślin zielnych silnie konkurujących z gatunkami siewek drzew.	Podjęcie działań ograniczających konkurencję ze strony roślin zielnych w juwenalnych fazach rozwojowych fitocenoz leśnych oraz poprawa warunków świetlnych i przestrzennych do ich wzrostu i prawidłowego rozwoju.
6.	Pogorszenie właściwej struktury gatunkowej części juwenalnych fitocenoz leśnych, na skutek ich przegęszczenia.	Podjęcie działań kształtujących właściwą strukturę gatunkową oraz przywrócenie proporcjonalności udziału gatunkowej w juwenalnych zbiorowiskach fitocenoz leśnych zgodnych ze wzorcem fitytosocjologicznym.

7.	Drapieżnictwo ze strony obcych gatunków inwazyjnych w szczególności szopa pracza <i>Procyon lotor</i> , wizona amerykańskiego <i>Nevison vison</i> i jenota <i>Nyctereutes procyonoides</i> , powodujących obniżenie sukcesu rozrodczego oraz zwiększenie śmiertelności wśród populacji ptaków, płazów, gadów i drobnych ssaków.	Ograniczenie presji obcych gatunków inwazyjnych, w tym szczególności: szopa pracza, wizona amerykańskiego i jenota na różnorodność biologiczną obszaru rezerwatu, poprzez eliminację środkami zaradczymi o charakterze działań letalnych.
Zagrożenia wewnętrzne potencjalne		
8.	Wzrost presji turystyczno - rekreacyjnej.	Właściwe kanalizowanie ruchu turystycznego oraz zapewnienie oznakowania granic rezerwatu wraz z podaniem informacji o zasadach prawnych jego ochrony.
Zagrożenia zewnętrzne istniejące		
9.	Nie zidentyfikowano.	Brak.
Zagrożenia zewnętrzne potencjalne		
10.	Nie zidentyfikowano.	Brak.

SPOSOBY OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW Z PODANIEM RODZAJU, ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony czynnej

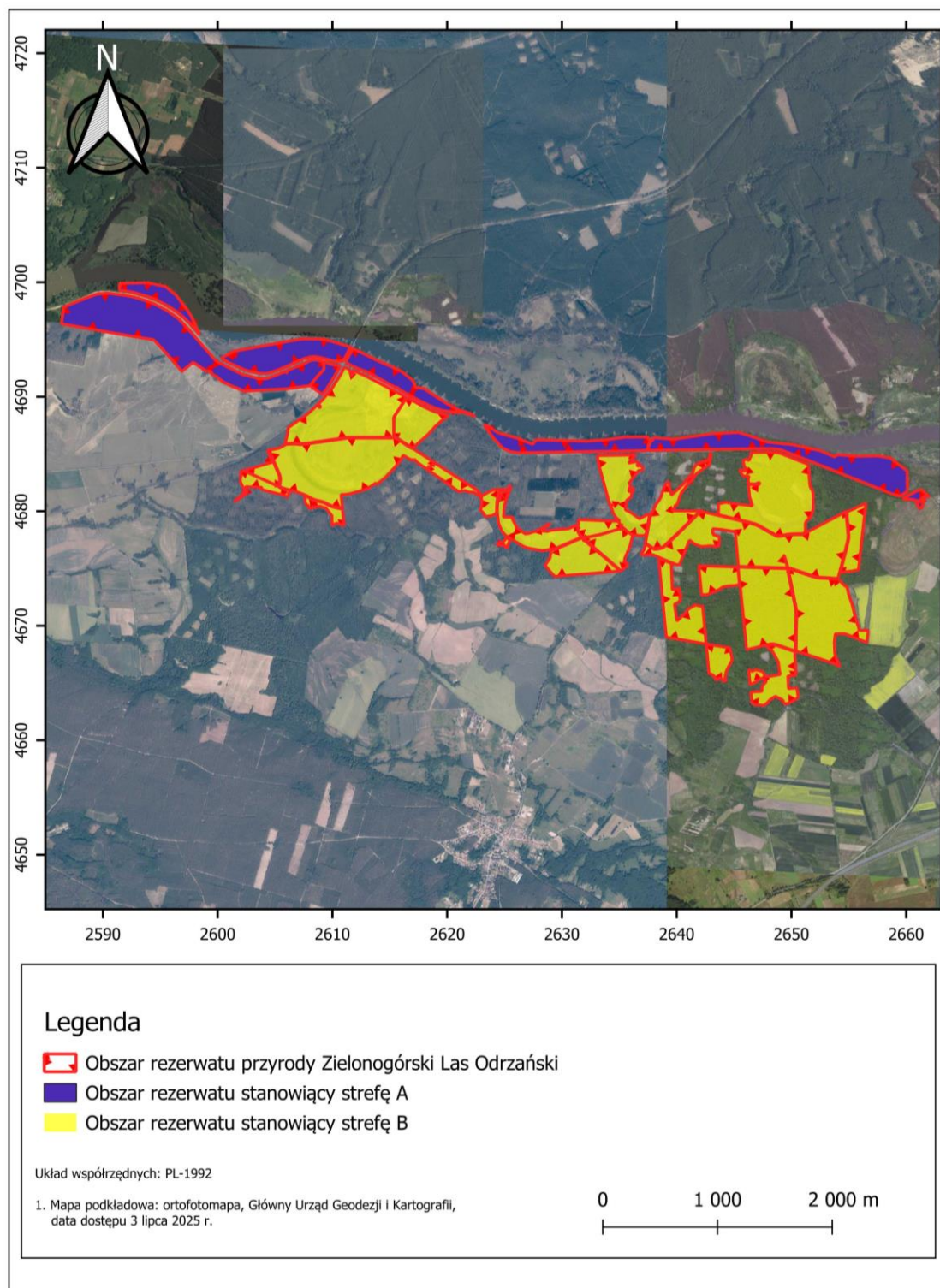
Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja
1.	<u>Ochrona czynna:</u> Demontaż grodzienia leśnego wraz z usunięciem siatki oraz słupków poza granice rezerwatu.	Powierzchnia obszaru zadania ochronnego: 5,56 ha.	Nadleśnictwo Przytok, Leśnictwo: Dąbrowa, oddział leśny: 14-18-2-01-13-l, 14-18-2-01-14-d, 14-18-2-01-32-d, 14-18-2-01-12-g,
2.	<u>Ochrona czynna:</u> Bieżąca naprawa grodzienia leśnego w celu utrzymania szans odtworzenia nowego pokolenia drzewostanu stanowiącego siedlisko przyrodnicze 9170.	Powierzchnia obszaru zadania ochronnego: 0,87 ha.	Nadleśnictwo Przytok, Leśnictwo: Dąbrowa, oddział leśny: 14-18-2-01-11-y,
3.	<u>Ochrona czynna:</u> Zachowanie zbiorowisk roślinnych o charakterze otwartym, poprzez ich ekstensywne użytkowanie kośne, pastwiskowe lub kośno-pastwiskowe, zgodnie z wymogami zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych WPR, ukierunkowanych na ochronę siedlisk łąkowych.	Powierzchnia obszaru zadania ochronnego: 0,13 ha.	Nadleśnictwo Przytok, Leśnictwo: Dąbrowa, oddział leśny: 14-18-2-01-11-p (część wydzielenia)
4.	<u>Ochrona czynna:</u> Montaż sztucznej platformy lęgowej dla bociana czarnego wraz z zapewnieniem jej konserwacji technicznej według potrzeb. Montaż platformy należy wykonać do końca 2 roku obowiązywania zadań ochronnych.	1 szt.	Nadleśnictwo Przytok, Leśnictwo: Dąbrowa, Oddział leśny: 14-18-2-01-18 (w miejscu historycznego gniazdowania).

5.	<u>Ochrona czynna:</u> Kontynuacja zarybień zbiornika rodzimymi gatunkami ryb, w szczególności: linem <i>Tinca tinca</i>, szczupakiem <i>Esox lucius</i> oraz karasiem pospolitym <i>Carassius carassius</i>.	Powierzchnia obszaru zadania ochronnego: 7,62 ha.	Nadleśnictwo Przytok, Leśnictwo: Dąbrowa, oddział leśny: 14-18-2-01-6-f (starorzecze),
6.	<u>Ochrona czynna:</u> Wykaszenie niepożądanych gatunków ekspansywnych roślin zielnych z powierzchni fitocenozy leśnych stanowiących juwenalne fazy rozwojowe chronionych siedlisk lasów grądowych i dąbrów. Działanie prowadzić systematycznie według potrzeb, jednak nie dłużej niż w ciągu 1 lub 2 dni roboczych.	Powierzchnia obszaru zadania ochronnego: 2,88 ha.	Nadleśnictwo Przytok, Leśnictwo: Dąbrowa, oddział leśny: 14-18-2-01-11-y, 14-18-2-01-11-w,
7.	<u>Ochrona czynna:</u> Odpowiednie kształtowanie zgodnie ze wzorcem fitosocjologicznym leśnych zbiorowisk roślinnych stanowiących juwenalne fazy rozwojowe chronionych siedlisk lasów grądowych i dąbrów. Działanie obejmuje selektywne przerzedzenie drzewostanu upraw i młodników, poza okresem lęgowym ptaków oraz bez pozyskania masy.	Powierzchnia obszaru zadania ochronnego: 14,95 ha.	Nadleśnictwo Przytok, Leśnictwo: Dąbrowa, oddział leśny: 14-18-2-01-15-i, 14-18-2-01-15-g, 14-18-2-01-11-j, 14-18-2-01-11-x, 14-18-2-01-32-d,
8.	Odstrzał redukcyjny jenota, szopa pracza i wizona amerykańskiego, za pomocą broni myśliwskiej prowadzony przez cały okres roku oraz prowadzenie jednocześnie całorocznego odłowu z dopuszczeniem uśmiercenia za pomocą środków farmakologicznych.	Powierzchnia rezerwatu oznaczona symbolem strefy "A"	W granicach obszaru rezerwatu zgodnie z załącznikiem nr 3 do zarządzenia.

9.	Odstrzał redukcyjny jenota, szopa pracza i wizona amerykańskiego, za pomocą broni myśliwskiej prowadzony poza okresem lęgowym ptaków (przypadającym od dnia 15 marca do dnia 30 sierpnia) oraz prowadzenie jednocześnie całorocznego odłowu: jenota, szopa pracza i wizona amerykańskiego z dopuszczeniem uśmiercenia za pomocą środków farmakologicznych.	Powierzchnia rezerwatu oznaczona symbolem strefy "B"	W granicach obszaru rezerwatu zgodnie z załącznikiem nr 3 do zarządzenia.
----	---	---	--

Załącznik nr 3 do zarządzenia nr 21/2026 r.
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 20 lipca 2026 r.
w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla
rezerwatu przyrody „Zielonogórski Las Odrzański”

**MAPA LOKALIZACJI OBSZARU WDRAŻANIA ZADANIA OCHRONNEGO,
OBEJMUJĄCEGO REDUKCJĘ JENOTA, SZOPA PRACZA I WIZONA
AMERYKAŃSKIEGO**

U Z A S A D N I E N I E

Rezerwat przyrody „Zielonogórski Las Odrzański” został utworzony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 12 grudnia 2025 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Zielonogórski Las Odrzański” (Dz. Urz. Województwa Lubuskiego z 2025 r. poz. 3095), a następnie zmieniony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 6 lipca 2026 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Zielonogórski Las Odrzański” (Dz. Urz. Województwa Lubuskiego z 2026 r. poz. 1630).

Celem ochrony rezerwatu przyrody jest zachowanie ze względu na szczególne wartości przyrodnicze i naukowe ekosystemów leśnych o cechach naturalnych wraz z charakterystycznymi gatunkami roślin, grzybów i zwierząt, a także utrzymanie ciągłości spontanicznie zachodzących naturalnych procesów przyrodniczych na obszarze rezerwatu.

Na podstawie art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2026 r. poz. 670) do zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska należy w szczególności ochrona i zarządzanie formami ochrony przyrody, w zakresie i na zasadach określonych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W związku z powyższym oraz na podstawie przepisu art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy *o ochronie przyrody*, na regionalnym dyrektorsze ochrony środowiska, spoczywa obowiązek prawny sporządzenia projektu planu ochrony dla przedmiotowego rezerwatu przyrody.

Zgodnie z regulacją przepisu art. 22 ust. 1 ustawy *o ochronie przyrody*, do czasu ustanowienia planu ochrony, sprawujący nadzór nad rezerwatem przyrody sporządza projekt zadań ochronnych, zgodnie z zakresem, o którym mowa w art. 22 ust. 3 ustawy *o ochronie przyrody*. Niniejsze zadania ochronne dla rezerwatu przyrody mają charakter tymczasowy i zawarta w nich regulacja odnosi się do działań najważniejszych i niecierpiących zwłoki z punktu widzenia ochrony przyrody, uwzględniając przede wszystkim, konieczność realizacji założonego celu ochrony rezerwatu przyrody.

Po analizie dokumentacji przyrodniczej obiektu oraz dokonanej wizji terenowej, a także identyfikacji i ocenie istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim wskazał w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków. Jednocześnie określone zostały sposoby ochrony czynnej ekosystemów z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, w formie załącznika nr 2 do zarządzenia oraz względem pkt 8 i 9 w formie graficznej w postaci załącznika nr 3 do zarządzenia.

W tym miejscu należy podkreślić, iż rezerwat przyrody pokrywa się z obszarem Natura 2000 Krośnieńska Dolina Odry PLH080028, a także Dolina Środkowej Odry PLB080004, dla którego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu zarządzeniem z dnia 13 lipca 2017 r. ustanowił plan zadań ochronnych (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2017 r. poz. 1642). W związku z powyższym niniejsze zarządzenie jest spójne z celami oraz środkami ochrony przyjętymi w planie zadań ochronnych dla ww. obszaru Natura 2000.

Działania ochronne o których mowa w pkt 8 i 9 niniejszego zarządzenia, realizowane będą zgodnie z regulacją przepisu art. 21 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. *o gatunkach obcych* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1589), który stanowi, że w lasach stanowiących rezerwat przyrody podmiotem odpowiedzialnym za wykonywanie działań zaradczych wobec IGO rozprzestrzenionych na szeroką skalę, będzie – właściwy dyrektor regionalnej dyrekcji PGL Lasy Państwowe.

Zgodnie z przepisem art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*, projekt niniejszego zarządzenia, został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody działającą przy Regionalnym Dyrektorze Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim na posiedzeniu w dniu 01 lipca 2026 r.

W tym miejscu należy podkreślić, iż przyjęty niniejszym zarządzeniem przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, środek ochrony w formie zadań ochronnych, do czasu sporządzenia i przyjęcia planu ochrony dla rezerwatu przyrody, stanowić będzie istotne narzędzie zachowania spójnej i ciągłej ochrony obiektu, a także wypełnia obowiązek prawny, o którym mowa w art. 22 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy *o ochronie przyrody*.

W rezerwacie nie wskazuje się obszarów objętych ochroną krajobrazową, o której mowa w art. 22 ust. 3 pkt 4 ustawy *o ochronie przyrody*.

Informacja o projekcie dokumentu została opublikowana w dniu 7 lipca 2026 r. pod numerem: 719/2026 w publicznie dostępnym wykazie danych zawierających informację o środowisku tj. „Systemie Informacji o Środowisku” (dawniej: „EKOPORTAL”) prowadzonym na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, wypełniając w ten sposób, dyspozycje określoną brzmieniem art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a w/cyt. ustawy.